

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 33/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou TOMAŠ KOHÚT advokátska kancelária, s. r. o., Námestie SNP 74/28, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3 R 9/2013 z 9. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 R 9/2013 z 9. júna 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 3 R 9/2013 prebieha na okresnom súde konkurzné konanie proti spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „úpadca“). Na prvej schôdzi veriteľov úpadcu konanej 27. mája 2014 došlo k výmene správcu a zvoleniu veriteľského výboru na základe tam prijatých uznesení. Sťažovateľ ako veriteľ úpadcu oprávnený na schôdzi veriteľov hlasovať sa prvej schôdze veriteľov úpadcu zúčastnil, hlasoval a aj vzniesol do zápisnice námietky. Následne žalobou podanou na okresnom súde sa domáhal toho, aby súd zrušil označené uznesenia schôdze veriteľov z dôvodu, že sú v rozpore so zákonom. Protizákonnosť žalobou napadnutých uznesení prvej schôdze veriteľov úpadcu sťažovateľ videl v tom, že nebola dodržaná lehota podľa § 34 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), keďže zákonná lehota na popieranie pohľadávok podľa § 32 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii bola v zmysle uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 R 9/2013 z 29. apríla 2014 predĺžená z pôvodnej zákonnej lehoty o 15 dní tak, že uplynula 26. mája 2014, pričom prvá schôdza veriteľov sa uskutočnila 27. mája 2014. Podľa názoru sťažovateľa sa v zmysle § 34 ods. 1 ZRK a okolnostiach prípadu schôdza mohla najskôr uskutočniť až na pätnásty deň po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok (26. mája 2014, pozn.), teda až 10. júna 2014. Prvá schôdza veriteľov úpadcu sa však konala 27. mája 2014, a preto sťažovateľ považoval uznesenia prijaté na takejto nezákonne konanej prvej schôdzi veriteľov za nezákonné.

Okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol napadnutým uznesením a v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že *„správca má povinnosť zvolať schôdzu veriteľov, pričom ju zvolá tak, aby sa konala nie skôr ako pätnásty deň a nie neskôr ako dvadsiaty deň po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok. Lehota na popieranie pohľadávok uplynula dňa 26.05.2014. Schôdza veriteľov sa mala konať najskôr dňa 10.06.2014 a najneskôr dňa 16.06.2014. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon výslovne neuvádza nedodržanie lehoty v zmysle ust. § 34 ods. 1 ZKR ako dôvod na zrušenie uznesení prijatých na schôdzi veriteľov a, že predmetná schôdza veriteľov sa konala až po uplynutí*

doby na popieranie pohľadávok, nepovažuje súd jej skoré konanie za také porušenie zákona, ktoré by malo za následok jej zrušenie v zmysle ust. § 35 ods. 8 ZKR. V prípade zrušenia uznesení schôdze veriteľov by sa musela konať nová schôdza veriteľov, na ktorej by mali právo sa zúčastniť a hlasovať totožní veritelia s rovnakými hlasovacími právami ako na schôdzi veriteľov konanej dňa 26.05.2014. Takýto postup by bol v neprospech veriteľov, nakoľko by navýšil náklady konkurzného konania, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a oddialil uspokojenie veriteľov. Vzhľadom na uvedené rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.“.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že *„rozhodnutie súdu je arbitrárne, v rozpore s právom na spravodlivý proces a s právom na súdnu ochranu“*. Argumentuje tým, že sa domáhal ochrany svojich procesných práv, ktoré boli porušené nesprávnym zvolaním schôdze na okresnom súde. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza a konkretizuje, že ide o porušenie procesného práva na zákonom ustanovenú lehotu na prípravu schôdze veriteľov. *„Konaním schôdze na druhý deň po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok bolo veriteľom upreté právo na riadnu prípravu na schôdzu veriteľov a na efektívne formovanie spoločnej vôle a postupu na schôdzi.“*

Podľa názoru sťažovateľa vo veci konajúci súd *„v prípade, ak dospeje k záveru, že pri prijímaní uznesení došlo k porušeniu zákona, je povinný uznesenia zrušiť. Zákon nepriznáva súdu právomoc na posúdenie, či došlo k závažnému alebo menej závažnému porušeniu zákona a podľa toho rozhodnúť, či ponechá uznesenie, pri prijatí ktorého bol porušený zákon, v platnosti.“*

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], a to právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces zaručené v Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Uznesením Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3R/9/2013-879 zo dňa 09.06.2014, porušené boli.“

2. Zrušuje sa Uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3R/9/2013-879 zo dňa 09.06.2014 a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia, vo výške 340,90 EUR (predstavujúce náhradu za 2 úkony právnej služby pred Ústavným súdom SR pre prípad, kedy nie je možné predmet sporu oceniť peniazmi + 2x režijný paušál + 20% DPH), ako aj ďalšie trovy právneho zastúpenia, ktoré sťažovateľovi vzniknú do vydania nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup alebo rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru

o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý, a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

Kľúčovou námietskou sťažovateľa je argument, že na „*nezákonne konanej prvej schôdzi veriteľov*“ z dôvodu nedodržania zákonnej lehoty podľa § 34 ods. 1 zákona

o konkurze a reštrukturalizácii sú všetky uznesenia prijaté na takejto schôdzi nezákonné, v rozpore so zákonom v zmysle § 35 ods. 8 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a preto okresný súd v prípade, že zistí akúkoľvek nezákonnosť, obligatórne zruší takéto uznesenia.

Podľa § 35 ods. 8 zákon o konkurze a reštrukturalizácii každý veriteľ oprávnený na schôdzi veriteľov hlasovať sa môže do piatich dní od skončenia schôdze veriteľov domáhať, aby súd zrušil uznesenie schôdze veriteľov, ak uplatnil na schôdzi veriteľov do zápisnice odôvodnenú námietku rozporu prijatého uznesenia so zákonom; uznesenie možno napadnúť len dôvodmi uvedenými v námietke. Ak je uznesenie schôdze veriteľov v rozpore so zákonom, súd uznesenie schôdze veriteľov do siedmich dní od doručenia návrhu zruší, inak návrh na jeho zrušenie v rovnakej lehote zamietne. Do rozhodnutia vo veci môže súd aj bez návrhu účinky uznesenia schôdze veriteľov pozastaviť.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatuje, že v okolnostiach prípadu skutočne nebol dodržaný zákon, čo by *prima facie* bez ďalšieho mohlo evokovať prijatie záveru o existencii dôvodu na zrušenie žalobou napadnutých uznesení prvej schôdze veriteľov. Bez ohľadu na uvedené sa ústavný súd zaoberal aj povahou ne/zákonnosti napadnutých uznesení z pohľadu, či nedodržaním zákona mohol byť niekto ukrátený na svojich právach z materiálneho hľadiska, respektíve či niektorí z veriteľov mohol takýmto nedodržaním zákona získať neodôvodnenú výhodu, prípadne či sa neodôvodnene negatívne alebo pozitívne zasiahlo do právneho postavenia niektorého z veriteľov úpadcu, čo by bolo v rozpore so zmyslom a účelom konkurzného konania, ktorým je pomerné a spravodlivé uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu (pozri § 1, § 5 a § 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Sťažovateľ takéto námietky vo svojej sťažnosti nepredstrel, len tvrdil, že jemu ako veriteľovi nedodržaním zákonnej lehoty podľa § 34 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii bolo upreté právo na riadnu prípravu na schôdzu veriteľov a na efektívne formovanie spoločnej vôle a postupu na schôdzi. Tieto tvrdenia nie sú v súlade so skutočnosťou, sťažovateľ ako veriteľ mal možnosť dozvedieť sa o zvolaní prvej schôdze veriteľov úpadcu v dostatočnom časovom predstihu, keďže zvolanie bolo riadne a včas

oznámené v Obchodnom vestníku, teda mal dostatočný časový priestor na prípravu na schôdzu a navyše bol aj zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom na schôdzi a hlasoval. Pokiaľ ide o námietku o efektívnom formovaní spoločnej vôle, ústavný súd konštatuje, že táto možnosť prijatím žalobou napadnutých uznesení sťažovateľovi nebola upretá, keďže sťažovateľovi nebolo odopretá možnosť hlasovať, a tak vyjadriť svoju vôľu spoločne s ostatnými veriteľmi oprávnenými hlasovať na schôdzi. V tejto súvislosti je potrebné tiež spomenúť aj to, že konkurzné konanie ďalej prebieha a sťažovateľ má aj naďalej možnosť rokovať s ostatnými veriteľmi úpadcu o stratégii a spoločnom postupe v konkurznom konaní. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ďalej konštatuje, že nezistil možnosť takého zásahu do označených práv sťažovateľa z materiálneho hľadiska v takej intenzite, ktorá by mala neodstrániteľné a nenapraviteľné následky, a takisto nezistil, že by v dôsledku namietanej nezákonnosti schôdze došlo k neodôvodnenému zvýhodneniu jedného z veriteľov úpadcu, preto konštatuje, že napadnutým uznesením v konečnom dôsledku nemohlo dôjsť k takému zásahu do označených práv veriteľa v takej intenzite, ktorý by odôvodňoval zásah zo strany ústavného súdu, preto konštatuje, že nedošlo k zásahu do jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy ani do jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého uznesenia okresného súdu je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2015